Адыгэ макъ

№ 99 (20363)

2013-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

МЭКЪУОГЪУМ и 7

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЛIЫШЪХЬЭМ ИIОФШIЭГЪУ ЗЭIУКIЭГЪУХЭР

Адыгеим мэхьанэшхо щыраты

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан шIокI зимыIэ медицинэ страхованиемкIэ федеральнэ Фондым итхьаматэ иапэрэ гуадзэу Светлана Карачевскаямрэ мы фондым икъутамэу Адыгеим щыIэм ипащэу Хьагъэудж Марыетрэ тыгъуасэ аIукIагъ. Ащ хэлэжьагъ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем.

АР-м и ЛIышъхьэ зэIукIэгъум пэублэ псалъэ къыщишIызэ псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ хэхъоныгъэхэр ышIынхэмкIэ республикэм IэпыIэгъу къыфэхъурэ федеральнэ фондым рэзэныгъэ гущыIэхэр пигъохыгъэх.

— Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ игъэкIэжьын фэIорышIэрэ программэм ишIуагъэкIэ мы аужырэ илъэсхэм гъэхъэгъэшIухэр тшIыгъэх. Ащ къыдилъытэрэ лъэныкъо пстэури гъэцэкIэгъэным, щыIэныгъэм щыпхырыщыгъэным афэшI федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм къарыкIыгъэу сомэ миллиардитIу фэдиз дгъэфедагъэ. Сымэджэщхэр, поликлиникэхэр, фельдшер-акушер пунктхэр кIэу тшIыгъэх, тиIэхэм игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжьынхэр ятшIылIагъэх, ящыкIэгъэ медицинэ оборудованиери ядгъэгъотыгъ. Непэрэ мафэхэми а IофшIэныр лъытэгъэкIуатэ, типшъэрылъхэр зэкIэ шIокI имыIэу тэгъэцакIэх. Федеральнэ гупчэм къикIырэ ахъщэр гъэфедагъэ зэрэхъурэм тишъыпкъэу тылъэплъэ, ащкIэ зи хэукъоныгъэ тиIэп,— къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан.

Гъэхъагъэхэм адакIоу, непэ мы лъэныкъомкIэ щыкIагъэу, гумэкIыгъоу щыIэр зэрэмымакIэр республикэм ипащэ къыхигъэщыгъ. Анахьэу ынаIэ зытыридзагъэхэм ащыщых медицинэм иIофышIэхэм ялэжьапкIэ къэIэтыгъэныр, псауныгъэр къэухъумэгъэным иучреждениехэм къяолIэрэ цIыфхэм яфэIо-фашIэхэр шапхъэхэм адиштэу зэшIохыгъэнхэр, фэгъэкIотэныгъэхэр зиIэхэм ящыкIэгъэ Iэзэгъу уцхэр игъом аIэкIэгъэхьэгъэныр, нэмыкIхэри.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэкIэжьыгъэным фэIорышIэрэ программэм игъэцэкIэн Адыгеим дэгъоу зэрэщызэхэщагъэр, ащкIэ щысэ зытепхын шъолъырхэм ар зэращыщыр къыхигъэщыгъ ыкIи АР-м и ЛIышъхьэ медицинэм иучреждениехэм, иIофышIэхэм ренэу ынаIэ зэрательм пае рэзэныгъэ гущыIэхэр пигъохыгъэх нэужым гущыIэ зыштэгъэ Светлана Карачевскаям.

— Республикэм ипшъэрылъхэр щытхъу хэлъэу зэригъэцакIэрэм, федеральнэ мылъкоу къыIэкIахьэрэр игъом ыкIи ищыкIагъэм зэрэпэIуигъахьэрэм яшIуагъэкIэ ахъщэ тедзэ пчъагъэрэ къыIэкIэхьагъ. Ащ фэдэ къэгъэлъэгъон дэгъу зиIэ регионэу Урысыем итыр бэп. Мыщ фэдэ зэфэхьысыжьхэм джыри зэ къаушыхьаты социальнэ политикэм Адыгеим мэхьанэшхо зэрэщыратырэр, — къыIуагъ С. Карачевскаям.

Мэрэтыкъо Рустем къызэриIуагъэмкIэ, псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэкIэжьыгъэным ипрограммэ ишIуагъэкIэ республикэм имедицинэ учреждение 50-м ехъумэ гъэцэкIэжьынхэр арашIылIагъэх, кIэу ашIыгъэри бэ. Ащ дакIоу гумэкIыгъоу, джыри зэшIуахын фаеу апашъхьэ щытыр зэрэмымакIэм къыкIигъэтхъыгъ. Ау федеральнэ гупчэр тапэкIи IэпыIэгъу къафэхъумэ ахэри дэгъэзыжьыгъэхэ хъущт.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

КIэуххэр зэфахьысыжьыгъэх

АР-м иминистрэхэм я Кабинет тыгъуасэ игъэкIотыгъэ зэхэсыгъо иIагъ. Ащ тхьамэтагъор щызэрихьагъ АР-м и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан.

Республикэм социальнэ ыкIи экономикэ хэхъоныгъэу блэкIыгъэ 2012-рэ илъэсым, тызыхэтым иапэрэ мэзих къакIоцI ышIыгъэр ащ щызэфахьысыжьыгъ, медицинэм иIофышIэхэм зэтыгъо ахъщэу аратырэм, телерадиовещанием зегъэушъомбгъугъэным фэгъэхьыгъэ Федеральнэ программэр Адыгеим гъэцэкIагъэ зэрэщыхъурэм, коммунальнэ фэIо-фашIэхэмкIэ тарифхэм ягъэIорышIэн, нэмыкIхэм атегущыIагъэх.

АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкIэ ыкIи сатыумкIэ иминистрэу ЛIыхэсэ Махьмудэ социальнэ ыкIи экономикэ хэхъоныгъэу республикэм ышIыгъэхэм, джыри шIэгъэн фаехэм афэгъэхьыгъэ игъэкIотыгъэ доклад къышIыгъ. Отраслэ пэпчъ хэхъоныгъэ гъэнэфагъэ иIэ зэрэхъугъэр ащ къыхигъэщыгъ, нэужым ар пчъагъэхэмкIэ къыушыхьатыжьыгъ. ГущыIэм пае, промышленнэ производствэм блэкIыгъэ илъэсым проценти 106-кIэ, мы илъэсым иапэрэ мэзих пштэмэ, проценти 103-кIэ хэхъоныгъэ ышIыгъ, сомэ миллиард 32-м ехъу аосэ продукцие типредприятиехэм къыдагъэкIи IуагъэкIыгъ. Хэхъоныгъэхэм ямызакъоу, Iофыгъоу щыIэхэри министрэм къыхигъэщыгъэх. Доклад ужым ахэр зэшIохыгъэ зэрэхъущтхэм зэдытегущыIагъэх. Анахь шъхьаIэу къыхагъэщыгъэр объект инэу инвесторэу къеблагъэхэрэм агъэпсыхэрэм электроэнергиер ящэлIэгъэнымкIэ Iофыгъоу щыIэхэр ары.

— Къулыкъоу фэгъэзагъэхэр зэкIэ зэдеIэжьыхэзэ мы Iофыгъор дэгъэзыжьыгъэн фае, — къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан. — ИщыкIагъэмэ, Федеральнэ гупчэми зыфэжъугъаз.

Медицинэм иIофышIэхэм зэтыгъо ахъщэу аратырэм фэгъэхьыгъэу къэгущыIагъ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем. ПстэумкIи нэбгыри 144-мэ ахъщэр аратыгъ, процент 70-м ехъоу мыр гъэцэкIагъэ хъугъэ, ау нэмыкI Iофыгъуи ащ къыздихьыгъ. Врачхэр къоджэ псэупIэхэм Iоф ащашIэнэу зызэрагъэзэжьырэм ыпкъ къикIыкIэ, къалэм кадрэхэмкIэ щыкIагъэхэр иIэ хъугъэ. Министрэм къызэриIуагъэмкIэ, джыри нэбгыри 4-мэ къоджэ псэупIэхэм Iоф ащашIэмэ ашIоигъоу тхылъхэр къатыгъэх.

АР-м лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет ипащэу Шъхьэлэхъо Аскэр телерадиовещанием зегъэушъомбгъугъэным фэгъэхьыгъэ Федеральнэ программэр Адыгеим щыгъэцэкIагъэ зэрэхъурэм щигъэгъозагъэх. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, программэм къыдыхэлъытэгъэ Iофтхьабзэхэм язэшIохын пэIухьан фэе ахъщэм щыщэу сомэ миллиони 119-р зищыкIагъэм пэIуагъэхьэгъах. Цифровой шIыкIэм тетэу къэтынхэр цIыфхэм алъагъэIэсынхэм пае пстэумкIи объект 16-у агъэуцун фэягъэм щыщэу 15-р ашIыгъах, Мыекъопэ районым джыри зы щагъэуцун фае. Къыблэ шъолъырым исубъектхэр пштэхэмэ, Адыгеим пстэумэ апэу мы Iофыр щыгъэцэкIагъэ хъугъэ. ТхьакIущынэ Аслъан зы объектэу къэнагъэр зыщашIыщт чIыпIэр охътабэ темышIэу къафигъэнэфэнэу Мыекъопэ районым иадминистрацие ипащэ фигъэпытагъ.

Джащ фэдэу коммунальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн, тарифхэм, хэкIитэкъупIэхэм ягъэпсын зэхэсыгъом щатегущыIагъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу псэолъэшIыным ылъэныкъокIэ Iоф зэришIэрэм, IэпэIэсэныгъэ ин зэрэхэлъым, хэдзакIохэм яфедэхэм зэрафэлажьэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Тэу Руслъан Аскэрбый ыкъом,** муниципальнэ образованиеу «Мыекъопэ районым» инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэ игуадзэ.

Илъэсыбэ хъугъэу краеведческэ IофшIэныр зэригъэцакIэрэм, ныбжьыкIэхэр патриотхэу пIугъэнхэм ышъхьэкIэ иIахьышхо зэрэхишIыхьэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Затолокин Василий Павел ыкъом,** Джэджэ районымкIэ къутырэу Келермесскэм икъэзэкъ обществэ ипащэ.

КIэлэцIыкIухэр ыгъэгушIуагъэх

Сабый ибэхэм, зыIыгъын зимыIэу къэнэгъэ кIэлэцIыкIухэм яIофхэм язытет нахь куоу зэгъэшIэгъэныр пшъэрылъ шъхьаIэмэ ащыщэу партиеу «Единэ Россием» зэрилъытэрэм къыпкъырыкIызэ, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Нэтхъо Разиет а лъэныкъомкIэ IофшIэныр лъегъэкIуатэ. КIэлэцIыкIухэм якъэухъумэн и Дунэе мафэ ехъулIэу шIухьафтынхэр ыIыгъхэу ар ащыIагъ социальнэ учреждениеу «Джэныкъу» зыфиIорэм, кIэлэцIыкIу Унэм, зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэр ыкIи сабый ибэхэр зыщаIыгъхэ коррекционнэ кIэлэцIыкIу Унэм. «Мэкъуогъум и 1-р, — еIо Нэтхъо Разиет, — тикъэралыгъо щыпсэоу пшъэдэкIыжь зиIэ нэбгырэ пэпчъ кIэлэцIыкIухэм якъэухъумэнкIэ ышIагъэм уасэ зыщыфишIыжьын фэе маф».

Депутатыр зыхэхьэгъэ кIэлэцIыкIухэр чэфхэу ащ къыпэгъокIыгъэх, шIухьафтынхэм агъэгушIуагъэх, усэхэр бэу къыфаIуагъэх, иныхъухэмэ Iоф зэрашIэ ашIоигъо гугъэпIэ дахэхэмкIи къыдэгощагъэх. Врач хъу зышIоигъуи, космосым кIэхъопси ахэм ахэтых. Ау зэфэдэу зэкIэми къыхагъэщыгъэр зы — якIэлэпIухэр къафэдэгъух, шIу алъэгъух, арэу щытми, ны-тыхэм акIэрысынхэу, адыщыIэнхэу фаех.

Социальнэ унэу «Джэныкъом» чIэсхэм Нэтхъо Разиет шIухьафтынэу къыфашIыгъэм ар лъэшэу ыгъэгушIуагъ, охътабэ тырагъэкIуадэзэ ахэм адыгэ тхьакIумкIыхьэ цIыкIухэм яфэшъошэ чIыпIэ депутатым иIофшIэпIэ унэ зэрэщаубытыщтыри къариIуагъ.

— СызыдэщыIэгъэ учреждениехэм ачIэс кIэлэцIыкIухэм щыIэкIэ-псэукIэ амалэу ащыряIэм япсауныгъэ зэтегъэуцогъэнымкIи, ягушъхьэбаиныгъэ зыкъегъэIэтыгъэнымкIи гугъэпIэшIухэр къаты, — еIо Р. Натхъом.

КIэлэцIыкIу унэу депутатыр зыдэкIуагъэхэм ащыщ а мафэм хъугъэ-шIэгъэ гушIуагъо щырихьылIагъ — мыщ чIэс сабыйхэм ащыщ ны-ты фэхъугъэхэм ар чIащыжьыщтыгъ. Нэтхъо Разиет ахэм лъэбэкъоу ашIыгъэм яцIыфыгъэ къызэригъэлъагъорэр къыхигъэщыгъ ыкIи тапэкIэ IэпыIэгъу афэхъунэу ыгъэгугъагъэх.

Мы учреждениехэм Iоф ащызышIэхэрэм гумэкIыгъоу яIэхэми депутатым защигъэгъозагъ.

— КIэлэцIыкIу ибэхэм гъэсэныгъэ тэрэз ягъэгъотыгъэнымкIэ, япсауныгъэ къэухъумэгъэнымкIэ, социальнэ Iофыгъоу зэрихьылIэхэрэр зэшIохыгъэнхэмкIэ упчIабэ къаIэтыгъ кIэлэпIухэм, кIэлэегъаджэхэм, — къыхигъэщыгъ Нэтхъо Разиет. — Ахэм сакъыпкъырыкIызэ, кIэлэцIыкIу ибэхэм япхыгъэ гумэкIыгъохэм тазыщытегущыIэщт Iэнэ хъурае охътэ благъэхэм зэхэсщэн гухэлъ сиI.

КЪАНДУР Анзор.
Къэралыгъо Думэм идепутат иIэпыIэгъу.

Зэнэкъокъум шъукъыхэлажь

Научнэ ыкIи публицистикэ IофшIагъэхэм яапэрэ Урысые зэнэкъокъоу «Тэ — Урысыеу цIыф лъэпкъ зэфэшъхьафыбэ зэрысым тыринарод» зыфиIорэр 2013-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 1-м къыщегъэжьагъэу макIо.

Зэнэкъокъум гухэлъ шъхьаIэу иIэхэр: цIыфхэм граждан-культурэ зыкIыныгъэ ахэлъынымкIэ шIыкIэ-амалэу щыIэхэр къэгъэнэфэгъэнхэр; Урысыем инародэу цIыф лъэпкъ зэфэшъхьафыбэ зыхахьэрэм изыкIыныгъэ гъэпытэгъэныр; Урысыем играждании ихэгъэгу фэшъыпкъэу пIугъэныр; цIыф лъэпкъ зэфэшъхьафхэм къахэкIыгъэхэм ыкIи дин зэмылIэужыгъохэр зылэжьхэрэм зэгурыIоныгъэ азыфагу илъыныр; ксенофобием, хэгъэгум итарихъ зэпырыгъэзагъэу къызэрагъэлъагъорэм апэуцужьыгъэныр ыкIи Урысыем щыпсэурэ цIыф лъэпкъ зэфэшъхьафхэм якультурэ-гушъхьэлэжь байныгъэ къэухъумэгъэныр.

2013-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 1-м къыщегъэжьагъэу Iоныгъом и 10-м нэс зэнэкъокъур кIощт ыкIи IофшIагъэхэр аштэщтых. Лъэпкъ зыкIыныгъэм и Мафэ ихэгъэунэфыкIын епхыгъэ концертэу «Мы — едины!» зыфиIоу Къэралыгъо Кремлевскэ дворецым 2013-рэ илъэсым шэкIогъум и 4-м щыкIощтым текIоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм щафэгушIощтых.

Зэнэкъокъум фэгъэхьыгъэ къэбарыр зэкIэ сайтэу www. peopIesrussia. rudn.ru зыфиIорэм ижъугъотэщт, тел. 8 (499)-936-86-11, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ ителефонэу 52-12-01-мкIэ шъутеон шъулъэкIыщт.

Шапхъэхэм адештэ

ЗызщагъэпскIырэ уахътэр мэкъуогъум и 1-м Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъ. Ащ ехъулIэу тикъэлэ шъхьаIэ игупчэ парк дэжь щыт бассейным техническэ уплъэкIунхэр рашIылIагъэх, ар шапхъэхэм адештэу специалистхэм ауплъэкIугъ. ЗэфэхьысыжьхэмкъызэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, гъэмафэ зыгъэпсэфыгъо уахътэм республикэм щыпсэурэ цIыфхэми хьакIэхэми мыщ зыщагъэпсэфын алъэкIыщт. Iоныгъом и 1-м нэс бассейным Iоф ышIэщт.

Ушэтынхэр лъэкIуатэх

ЕджапIэр къэзыухыхэрэм шIокI зимыIэ къэралыгъо ушэтынхэр аухыгъэх. Джы ежь-ежьырэу къыхахыгъэ предметхэр ары ахэм атыхэрэр. Сэнэхьатэу зэрагъэгъотыщтым ельытыгъэу физикэмрэ IэкIыб къэралыгъуабзэхэмрэ къыхэзыхыгъэхэм тыгъуасэ ахэр атыгъэх.

Къэралыгъо аттестационнэ къулыкъум къызэритырэмкIэ, АдыгеимкIэ физикэр нэбгырэ 800-м ехъумэ, инджылызыбзэр кIэлэеджэкIо 200-мэ, нэмыцыбзэр нэбгыри 5-мэ, французыбзэр нэбгыри 2-мэ къыхахыгъэх.

Сыхьатыр 10-м ушэтынхэр рагъэжьагъэх. Физикэр зытырэ ныбжьыкIэхэм сыхьати 3-рэ такъикъ 55-рэ заушэтынэу уахътэ яIагъ, IэкIыб къэралыгъуабзэхэр сыхьати 3-м къыкIоцI атыгъэх.

НыбжьыкIэхэм мы ушэтынхэр зэракIугъэхэм яззэфэхьысыжьхэр мэфэ заулэкIэ къэнэфэщтых. Физикэр зытыгъэхэм анахь макIэу балл 36-рэ рагъэкъун фае. IэкIыб къэралыгъуабзэхэр къыхэзыхыгъэхэр ушэтыным пхырыкIынхэм фэшI балл 20-м нахь мымакIэу къахьын фае.

(Тикорр.).

Гъэмафэм пэгъокIыгъэх

МэфэкI зэхахьэкIэ гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэм икъызэIухын тикъэлэ шъхьаIэ щыпэгъокIыгъэх. КIэлэцIыкIухэмкIэ ар гушIуагъоу, чэфыгъоу щытыгъ. Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие иIофышIэхэр ары Iофтхьабзэм кIэщакIо фэхъугъэхэр.

Лениным ыцIэ зыхьырэ гупчэм мэфэкIыр щырагъэжьагъ, кIэлэцIыкIу 500 фэдиз ащ къекIолIагъ. Зэхахьэм пэублэ гущыIэ къыщишIыгъ къэлэ администрацием ипащэу Александр Наролиным. Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэр гъэшIэгъонэу кIонэу, псауныгъэ пытэ яIэу, гъэхьагъэхэр ашIыхэзэ ыпэкIэ лъыкIотэнхэу ар кIэлэцIыкIухэм къафэлъэIуагъ.

Джащ фэдэу къэлэ администрацием гъэсэныгъэмкIэ икомитет ипащэу Любовь Дубовскаяр мэфэкIым къекIолIэгъэ кIэлэцIыкIухэм къафэгушIуагъ. Джы зэрэчэфыхэрэм фэдэу гъэмафэр гъэшIэгъонэу агъэкIонэу ар къафэлъэIуагъ.

Сабыйхэр зыхэлэжьэгъэ парадымкIэ мэфэкI Iофтхьабзэр нэужым лъагъэкIотагъ. Урамэу Краснооктябрьскэм культурэм и Унэу тетым — «Гигантым» ахэр екIолIагъэх, зэхэщакIохэм къагъэхьазырыгъэ джэгукIэ зэфэшъхьафхэм кIэлэцIыкIухэр ахэлэжьагъэх, мультфильмэхэр къафагъэлъэгъуагъэх. Фестиваль-зэнэкъокъухэр, концертхэр къэлэ гупчэм, зыгъэпсэфыпIэ паркым ащыкIуагъэх. ГъогурыкIоным ишапхъэхэр сабыйхэм агу къагъэкIыжьыгъэх. МэфэкIым къекIолIагъэхэм орэдхэр къаIуагъэх, къэшъуагъэх, шархэр ошъогум дагъэбыбэягъэх.

(Тикорр.).

БзэджашIэр къаубытыгъ

ТехнологиякIэхэр ыгъэфедэзэ цIыфхэр зыгъэделэщтыгъэ хъульфыгъэу илъэс 25-рэ зыныбжьыр Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ икъулыкъушIэхэм къаубытыгъ, ащ ылъэныкъокIэ уголовнэ Iоф къызэIуахыгъ.

МВД-м ипресс-къулыкъу къызэритырэмкIэ, хъульфыгъэм ащ ыпэкIи хэбзэгъэуцугъэр ыукъуагъэу щытыгъ. Интернетым иамалхэр къызфигъэфедэзэ гъэпцIагъэ зыхэлъ бзэджэшIэгъэ пчъагъэ мыщ зэрихьагъ. Тиреспубликэ имызакъоу, Урысыем икъэлэ зэфэшъхьафхэм ащыпсэурэ цIыфхэр игъэделэхэзэ, яахъщэхэр къызIэкIигъэхьагъэу агъэунэфыгъ.

Мы уахътэм полицием иIофышIэхэм оперативнэ уплъэкIунхэр рагъэкIокIых, бзэджашIэр зэрэзекIощтыгъэ шIыкIэр зэрагъашIэ.

Урысыбзэр дэгъоу къызIэкIагъэхьагъ

Славян культурэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ фэгъэхьыгъэ Iофтхьабзэ мы мафэхэм Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым щызэхащагъ. IэкIыб къэралыгъохэм къарыкIыгъэ студентхэм урысыбзэр защарагъэшIэрэ факультетым икафедр ащ кIэщакIо фэхъугъэр.

— Мыщ фэдэ Iофтхьабзэр апэрэу зэхэтэщэ, — еIо кафедрэм ипащэу Аулъэ Фатимэ. — Къэралыгъо зэфэшъхьафхэм къарыкIыгъэ ныбжьыкIэхэр университетым щызэхащэрэ мэфэкIхэм ренэу ахэлажьэх, ялъэпкъ орэдхэр къаIох, къашъохэр къашIых. Адрэ мэфэкIхэм мыр зэратекIырэр зэкIэ урысыбзэкIэ къызэраIуагъэр ары. Тифакультет къычIэхьэгъэ студентхэр зыщагъэхьазырхэрэ курсхэм арысхэр, блэкIыгъэ илъэсхэм ялъытыгъэмэ, мыгъэ игъом къекIолIагъэх ыкIи охътэ кIэкIым урысыбзэр дэгъоу къызIэкIагъэхьагъэти, славян культурэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ фэгъэхьыгъэ мэфэкIыр афызэхэтщэну мурад тшIыгъэ. АшIогъэшIэгъонэу студентхэр ащ хэлэжьагъэх, мазэм къыкIоцI загъэхьазырыгъ. Израиль, Иорданием, Палестинэ, Сирием, Тыркуем ыкIи нэмыкI къэралыгъохэм къарыкIыгъэхэм Урысыем фэгъэхьыгъэ орэдхэр къаIуагъэх, усэхэм къяджагъэх, къэгъэлъэгъон гъэшIэгъонхэр къашIыгъэх.

Бангладеш къикIыгъэу Адыгеим къэкIогъэ студент закъом ыцIэр Шахид. Ащ къызэрэтиIуагъэмкIэ, Мыекъуапэ лъэшэу ыгу рихьыгъ, ныбджэгъубэ иIэ хъугъэ, урысыбзэр дэгъоу зэригъэшIагъ.

КIэлэ ныбжьыкIэу Шабир мэзихкIэ узэкIэIэбэжьмэ Афганистан къикIыгъ. МэфэкIым хэлэжьэнэу рихъухьагъ ыкIи ар зэрэкIуагъэр ыгу рихьыгъ. Урыс гущыIэхэр апэрэ мазэхэм къышIокIыиныгъэх, ау джы дэгъоу бзэр къызIэкIигъэхьагъ.

— Урысыбзэр зэзгъэшIэнэу сыгукIэ бэшIагъэ сызыфаягъэр, джы ар къыздэхъугъ. Сиеджэн Мыекъуапэ щылъызгъэкIотэн мурад сиI, — еIо студентым.

МэфэкIэу зэхащагъэр къекIолIагъэхэм агу рихьыгъ. Лъэпкъ зэфэшъхьафхэм къахэкIыгъэхэр зыщеджэхэрэ факультетым идеканэу Пафэ Фатимэ мэфэкIымкIэ студентхэм къафэгушIуагъ, псауныгъэ пытэ яIэнэу, ягъэхьагъэхэм ахагъэхъо зэпытынэу ыкIи агукIэ къыхахырэ сэнэхьатыр зэрагъэгъотынэу ахэм къафэлъэIуагъ.

ПIАТIЫКЪО Анет.
Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

Тилъэпкъэгъухэр

ГъогулI Четин Ёнер

Тыркуем ит къалэу Кайсери хэхьэрэ къэлэжъыеу Сарыз 1943-рэ илъэсым къыщыхъугъ. Экономикэ-банк Iофым феджагъ нахь мышIэми, а сэнэхьатым рылэжьагъэп.

1963-рэ илъэсым Анкара арт-театрэм хахьи, иIофшIэныщтыр ащкIэ къыхихыгъэу хъугъэ. Спектаклэ 40-м нахьыбэм рольхэр къащишIыгъэх, ащ щытхагъ, унэшъошIэуи щылэжьагъ.

ГъогулI Четин гъэзет, журнал, радио, телевидение Iофхэми ахэтыгъ. Уси, Iотэжьи (рассказ), сценарии, романи ытхыгъэх. «Бгыжъмэ акIэрытхагъ» зышъхьэ романыр, «Мы тиадыгэхэр» зыфиIорэ эссе фэдэ тхылъыр адыгэмэ афэгъэхьыгъэх. Сабыймэ апае ытхыгъэ тхылъхэр (6 фэдиз), пстэуми афэмыдэу гъэпсыгъэ «Атэкъэ сыджыплъ» зыфиIорэр, ироман 1975-рэ, 1978-рэ илъэсхэм Польшэм, Германием ащытырадзагъ.

ГъогулI! Четин 1973-рэ илъэсым Анкара арт-театрэм къыхэкIыжьи, Тырку телерадиокомпанием хэхьагъ. НыбжьыкIэ программэхэр, гъэсэныгъэм, шэн-хабзэхэм афэгъэхьыгъэ къэтынхэр щигъэхьазырыгъэх, режиссерэуи, сценаристэуи щылэжьагъ.

Ащ дакIоу 1975-рэ илъэсым «Атэкъэ сыджыплъ» зыфиIорэ тхылъыр къыдигъэкIыгъ. Ар 1978-м нэмыцыбзэкIэ зэрадзэкIыгъ, нэмыцыбзэр зыщызэрагъэшIэрэ къэралыгъохэм кIэлэцIыкIухэр зэджэнхэ фэе тхылъмэ ащыщынэу аштагъ. «Атэкъэ сыджыплъым» техыгъэу 1983-рэ илъэсым Германием иятIонэрэ телеканал ипроекткIэ кинофильмэ щагъэуцугъ. 1984-м Берлин щыкIогъэ фестивалым шIухьафтын къыщыратыгъагъ. Америкэми, Югославиеми, Испаниеми къыщыфагъэшъошагъэх «Сабый фильм анахь дэгъу», Италием — «Анахь зэдзэкIыгъэ дэгъу» зыфиIорэ цIэ лъапIэхэр.

«Атэкъэ сыджыплъыр» 1993-рэ илъэсым Германием джыри зэ къыщыдагъэкIыжьыгъ тыркубзэрэ нэмыцыбзэрэкIэ зэкIыгъоу.

«Бгыжъмэ акIэрытхагъ» зыфиIорэ романри 1994-м «Литература» зыфиIорэ тхылъ тедзэпIэ цIэрыIом нэмыцыбзэкIэ къыдигъэкIыгъ «Аужырэ Черкес» ышъхьэу.

ГъогулI Четин ыщIэ а лэжьыгъэмэ Германием лъэшэу щагъэIугъ, Тыркуем зэрэщашIэрэм нахь лъэшэу а къэралыгъом (Германием) щашIэу хъугъэ пIоми ухэукъонэпщтын.

ГъогулI Четин ытхыгъэмэ ащыщэу «Сабыимрэ къэзыуцухьэрэ дунаимрэ» зыфиIорэри мэхьанэшхо зиIэ тхылъэу алъыти, къыдагъэкIыгъ ыкIи инджылызыбзэкIэ зэрадзэкIи, сабыймэ ямэфэкIэу гъэтхэпэ мазэм ыкIэм Тыркуем щырагъэкIокIырэм къекIолIэгъэ кIэлэцIыкIухэм афагощыгъ.

Журналистмэ, тхакIомэ, актермэ япрофсоюзхэми, нэмыкI хасэхэми, ти Адыгэ хасэхэми ГъогулI Четин чанэу ахэтыгъ. Джы кIочIэфэгъашIоу къахэкIыжьыгъэу щыс, иузынчъагъэ мыхъатэми, ишъхьэгъусэрэ икIалэрэ игъусэу Анкара къалэм щэпсэу.

Бзэхэм, ныдэлъфыбзэм афэгъэхьыгъэу ащ иуситIу адыгабзэкIэ зэдзэкIыгъэу къыхэтэуты.

Бзэхэр

Сыфэягъ сарыгущыIэнэу бзэ пстэуми,
ЗэрэчIылъэу тет бзэ пстэуми сарыгущыIэнэу.
Латиныбзагъэмэ нахь къэсштэни усэхэр.
Пшысэ пстэури персыбзэу,
Итальяныбзэу оперэхэр, ариехэр,
Тхьэм фэкIорэ тхьэлъэIухэр арапыбзэу...
Орэдхэр тыркубзэ, куртыбзэ, лазыбзэкIэ къэсIони
Джаз пщыналъэкIэ семахь къашъо къэсшIыни.
Театрэхэр инджылызыбзэу,
Сурэтхэр фламанэу,
Тхыгъэхэр китаибзэу.
Гъыбзэхэр португалыбзэу
Къашъохэр испаныбзэу, баскыбзэу, адыгабзэу.
Симфониехэр нэмыцыбз,
Шъхьэ къэIэтынхэр мексикан,
Лъэгъуныгъэр французыбз.
Кушъэ орэдхэр индиябзэу.
Ешхэ-ешъохэр алыджыбзэн фае
Амал имыIэу Iотэжьхэр урысыбзэу.
ЯпоныбзэкIэ хьэгъо-лIыгъохэр (церемониехэр)
Къолэн-пкIэлэнэу щхыныгъохэр
Лотосхэр, псыкъэгъагъэхэр, данэхэр...
Мамырныгъэр —
Нэнау къэхъугъакI,
ГушIопсхэр тыреутхэ чIылъэ хъураем,
КIэшъузэ янэ гупсэ.
Нэшхъэигъор джуртыбзэу,
ЩэIагъэр шъэфыбзэу...
ЛIэныгъэр хэти ежь ибзэжь,
Польшабзэ, келтыбзэ, ермэлыбзэ...
Бзэ пстэури сшIэу щытыгъэеми,
КъэсIоныеп зыкIи маршхэр.
ЫкIи
Хьарам сшIыни заор.
Бзэ пстэумкIи,
Дин пстэумкIи
Сабый хьадэ зыслъэгъурэм сыбзэ еубытри.
Къэнэжьрэпи гугъэ, хабзэ, шэн-хабзэ, гъуазджэ...
Къэнэжьрэпи тыгъуаси,
Неущи...
Лъэпкъыр лIагъэу ари ар,
Зэгорэм лIэмэ бзэр.

Сиными́дэлъфыбз

Джыри зэ сыкъытехьажьыщтмэ дунаим
ИкIэрыкIэу сафежьэжьыни сыдрэ Iофи.
КъызэлъыскIухьани чIылъэр кIорыкIоу
«Бзэ лIагъэмэ» салъыхъуни.
Мыжъо къырджмэ атетэкъуагъэу
Пэсэрэ гущыIэжъхэр къэсшыпынхи.
Шызтхылъ фэдэу спшъэ ишIагъэу «хьэр»
СцIэ Симургэу,
Анкау сиунэгъуацIэ.
Сифэрзэнти ошъо чапэм,
Къушъхьэмафэ сытепсыхэни,
СыкъыхэхъукIыжьыни джыри зэ сияжьэ.
Гъуазэ зыфэсшIыни
Нарт Саусырыкъо,
Шы бзыур сигъогогъуни.
Сыкъышъхьэрыплъэу хы ШIуцIэм, хы Фыжьым,
Тигыр, Фурат
Атлантис,
Сылъыхъуни слъапсэ, сикъопс
СыкъыздикIыгъэ, сызыщыщ
СилIэуж.
ЗгъэкIэсыгъэу Хьетыр, Хьэтитэр сишыплIэ дэсэу,
СшIоIофыныеп
Себур кIодыгъи,
Пэсэрэ зэзэгъныгъэу Тхьэорэдри
Зэзэгъныгъэ кIэпсэу Библиери,
Сина къушъхьэм тет Моси,
Къащым раIулIыгъэ Хьиси.
Тамыгъэхэр армэ — шъхьафы ахэр,
Iунэ тхыгъэхэр,
ЕтIэгъо тхылъ напэхэр
ЫкIи
Зы тхьапэ фыжьыбзэ — Табула раса!
СыкIоцIырыкIыни Африкэм, Азием.
ТIэкIу зыщызгъэпсэфыни Мэзэпэтамэ.
СыщыIукIэни Нухьэ Хьарам Iуашъхьэ.
Бабылэм ясэнэ хатэмэ
Сащыхэгъони лъыпс плъыжьыбзэу яшъуатэмэ,
Илъы лъагъо сфыни Къабил.
Мысыр изгъэлъэдэни сиш етIанэ
Нил псыхъо дэжь сащыфэхьэкIэни фирхьэунэхэм:
Изис, Озирис, Ра!
Макъэмэ ясурэт атесшIыхьани дэпкъ чапэхэм.
До, Си, Ля, Соль, Фа, Ми, Ре.
МэхьанакIэхэр афэсшIыни пкъыгъохэм,
Щымэ, плIымэ, хъурай...
ШхъуантIэ, гъожьы, плъыжьы...
Илъэс мин пчъагъэ зыныбжьэу
Титамыгъэ тезгъэони тхыдэм ыбгъэгу.
Е-о-ой гущи, зы гущыIэ закъо нэмыIэми
Къэзгъотыжьыгъэемэ кIодыгъэу,
КъэтIэтэни сыбзэ телъхэр зэкъодзагъэу.
Джы сэ сыд сшIэкIи,
Сыд згъахъэкIи
Хьэулый, къикIынэп зи!
Хымэ сыфэхъужьыгъ сэ спсэ дэдэми
«Ныдэлъфыбзэр ишъуашэу къычIэкIыгъ цIыфым».
Зысыушъэфызэ сшIокIодыгъ сыбзэ.
Зыщыслъагъ нэмыкIыбзэ псалъэ.
Джы сэ сычIэлъ
Пэщ плIыкI хъоу зы хьакIэщ,
Дыжьыгъэ плIыкI иIэу зы чыхIэн стелъ.
Джы сэ сызыпаган,
Хьэрапыбзэ гурыIоу,
ЛатинкIэ тхэу, тыркубзэкIэ гущыIэу,
Зиныдэлъфыбзэ зыщыгъупшэжьыгъэу,
НэмыкIыбзэ фэлIышIэу.
Къысфэгъэгъу, сят,
Къысфэгъэгъу, сятэжь чIыгоу сихэку!
Адыгэу сыпсэужьышъурэп, ау
Джы адыгабзэкIэ сэгупшысэ.
Къыстешъухъу синыдэлъфыбзэ,
Къыстешъухъу шIэхэу!
СыпцIанэшъ,
ЧъыIэ сэлIэ, сэпIыкIэ.

АдыгабзэкIэ зэзыдзэкIыгъэр Хъуажъ Фахьри.

Хъут Руслъан

Чэщ мычъыябэ нымэ зэпачы,
Лъфыгъэ сабыим иуз зыIуадзэ,
Ахэм алъэкIэу пшъхьэ мыузын,
Агу къыдахынышъ, апсэ пфатын!
Сыд ымыуаса нанэ уиIэныр,
Ыжэ къыдэкIэу «СикIал» къыуиIоныр:
Ныр къыпшъхьащытмэ унасыпышIу,
Ар зэхэпшIыкIмэ о улIэхъупхъ!
Тыгъэм ифаби, чIым идэхагъи
Нанэ иIуплъэ къапемыIэн.
Ным иIэшIугъэ, шъыпкъэу къэпIощтымэ,
ЗэхэзымышIэрэр боу насыпынчъ!
О укъэгужъоу, укъэмыкIожьымэ
Ным иунапчъэ римыгъэтын,
Ыгу зэгоутэу, хъурэр ымышIэу
Ышъхьэ ащ шъхьантэм нимыгъэсын!
Ухэчъыежьми, ар мыгупсэфэу,
ЧыхIэн тезыгъэр зэригъэфэн.
Пшъхьэ Iэ къыщифэу, къыодэхашIэу,
Нанэ уашъхьагъмэ оуий дунаир.

<u>Тянэу Хъут Рабихьатрэ тятэу Хъут Якъубэрэ ацIэкIэ нэпэеплъэу тхыгъэ</u>

Унагъо уиIэу, лъфыгъэ къыпкIахъоми
УянэкIэ ренэу о усабый...
«Синан» аIозэ ащ зэреджэщтхэм
Ижъыгъо къакIуи лъигъэкIотэн.
...Тянэ ыIашъхьэмэ аукIочIыгъэр
Зы гъашIэп, гъэшIитIоп... бэ зыфэхъущтыр.
МакIэп хьазабэу зыпхырыкIыгъэр,
Тигъогу дэхэным дэмышъхьахыгъ!
Зыщыгъолъыжьи, къызыщытэджи,
Гу лъытымытэу ренэу лэжьагъэ.
ИшIулъэгъушхорэ ащ игукIэгъурэ
Гъунэ имыIэу тигъэгъотыгъэх.
Хьалыгъу жъэгъакIэм мэ IэшIу къыпихэу,
Ищыгъу-пIасти тщиз тэ хигъахьоу,
Щыпсыми Iанэр къыгъэкIэракIэу
Илъэс дэхабэ тэ къытэкIугъ!
Чэти, тхьачэти ащ ылэжьыгъэр
Лъфыгъэми, къуаджэми апигъохыгъ.
КIэлэ пIуныгъэм къыщимыгъакIэу,
Хатэри тянэ ыукIочIыгъ!
Чэмым игъэщэу тызщымыкIагъэм
Ащ ыIэшъхьитIу зэригъэлъагъ
Дахэу зэкIэ цIыфыр зыIэтырэр
Ибын-унагъо пытэу хилъхьагъ!
...Ным фэгъэхьыгъэу, ар ыгъэлъапIэу
Усэ дэхабэ, шъыпкъэ, атхыгъ.
... Тым иIэшIагъэ кIигъэтхъэу, къыIэтэу
Сэ зэхэсхыгъэр лъэшэу сшIомакI
Гуфэбэныгъэр, шъхьэкIафэр, зэфагъэр,
Хьалыгъу бзыгъэми икъэлэжьыкIи
ЛIакъоми, лъэпкъыми ялъэпIэныгъи
ЗэхэтшIыкIыным тят фэбэнагъ!
Пчэдыжь нэфылъэм къыщегъэжьагъэу
Колхоз IофшIэным унагъор дыкIыгъоу
Уцуи, гъэпсэфи ащ къемыкIугъ,
Изэфэныгъэ игъогу дэмыхыгъ!
Зым къыпызыжьрэр нахьыкIэм зыщилъэу
Унэгъо Iужъоу тэ тызэхэтми,
Тилэгъу кIалэмэ тямынэцIыгъ,
Унэу тызчIэсыми къыкIэмыщхыгъ!
Узым ригъэзи, тян фэмылъэкIэу,
Сымэджэщ гъогур тэ зытэубэм
Тятэу тикIасэр ташъхьагъы итыгъ,
Тшхыщти, тщыгъыщти тыщымыкIагъ!
Лъфыгъэм илъфыгъэмэ лъэтегъэуцо
Тянэ игъусэу тят афишIыгъ!
ШIэныгъэу тиIи, тигъогу-щыIэныгъи
Тятэ пкIэнтIабэ хигъэкIодагъ!
Тянэрэ тятэрэ зэдагъэшIагъэм
Гузэбгъэнызэ къыхэмыфагъ.
Мэкъэ IэтыгъэкIэ Iофыр зэхафэу
Зы мэфэ закъуи ащ къямыкIугъ!
...ТикIэсэ дэдэхэу тянэрэ тятэрэ!
Лъфыгъи, пхъорэлъфи шъо къышъуфэразэх!
Тэ тыщэIэфэ тыгу шъуилъын,
Алахьы закъор разэ къышъуфэхъу....

НЫБЖЬЫКIЭХЭМРЭ ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭМРЭ

Сэнаущыгъэ зыхэлъым узылъещэ

Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и НыбжьыкIэ Гвардие ишъолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэр кIэщакIо фэхъуи, «Мыекъуапэ илъэпкъ мастерхэр» зыфиIорэ ермэлыкъ–къэгъэлъэгъоныр тикъалэ щызэхищагъ. Сэнаущыгъэ зыхэлъхэм яIэпэIэсэныгъэ уасэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъэ Iофыгъоу Адыгэ Республикэм щагъэцакIэрэм ар щыщ.

ШэкIым, мыжъом, фарфорым, нэмыкIхэм ахэшIыкIыгъэ пкъыгъохэр, нысхъапэхэр, нэпэеплъ гъэшIэгъонхэр ащ къыщагъэлъэгъуагъэх. Лъэпкъ искусствэр къэухъумэгъэным, нысхъапэхэм, шIухьафтын анахь дахэм, унэр гъэдэхэгъэным пае, нэмыкIхэм афэгъэхьыгъэ ермэлыкъ-къэгъэлъэгъоныр гъэшIэгъонэу гъэпсыгъагъэ. Пкъыгъоу къырахылIагъэхэм уасэ афэзышIыгъэ купым хэтыгъэх сурэтышI цIэрыIоу Бырсыр Абдулахь, Адыгэ Республикэм и НыбжьыкIэ Гвардие ипащэу Гощэкъо Анжел, ащ иобщественнэ совет итхьаматэу Бэрзэдж Асыет, нэмыкIхэри.

— Апэрэу зэхэтщэгъэ къэгъэлъэгъон къалэм ищыIэкIэ-псэукIэ къыщытIотагъ, искусствэм пыщагъэхэр зэIудгъэкIагъэх, — къаIуатэ Гощэкъо Анжелэрэ Бэрзэдж Асыетрэ. — Нэбгырэ минитIум нахьыбэ зы мафэм къыкIоцI къэгъэлъэгъоным еплъыгъ. Мыекъуапэ хьакIэу къэкIуагъэхэри тиIофтхьабзэ щытлъэгъугъэх.

ПсыIушъо Екатерин, Кристина Аведьян, Мэкъулэ Русльан — ахэри зэхэщакIохэм ащыщых. Сатыум фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъонымр анахь дэгъоу зыгъэпсыгъэхэр, апэрэ чIыпIэр къыдэзыхыгъэхэр Татьяна Чернышевамрэ Екатерина Шакировамрэ.

Лъэпкъ шIэжьым зыкъегъэIэтыгъэным, ныбжьыкIэхэр искусствэм нахьышIоу хэщэгъэнхэм афэшI фэшъхьаф зэIукIэгъу гъэшIэгъонхэр НыбжьыкIэ Гвардием зэхищэщтых.

Сурэтым итхэр: **Татьяна Чернышевам, Бэрзэдж Асыет, Гощэкъо Анжелэ, Екатерина Шакировам IофшIэгъэ анахь дэгъоу къыхахыгъэр къагъэлъагъо.**

ФУТБОЛ. ЯТIОНЭРЭ КУПЫР

«Зэкъошныгъэм» иешIакIэ тытегущыIэщт

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Митос» Новочеркасск — 1:1.
Мэкъуогъум и 5-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: А. Гуренко — Астрахань, Э. Бэрэгъун — Налщык, А. Ширяев — Ставрополь.
«Зэкъошныгъ»: Макоев, Жегулин, Батырбый, Емкъужъ, Мыкъо, Нартиков, Абаев (Лучин, 55), Къонэ, Натхъо (Василькин, 66), Датхъужъ, Кокорев (Кузнецов, 80).
Къэлапчъэм Iэгуаор дэзыдзагъэхэр: Алексеев — 60, «Митос». Лучин — 64, «Зэкъошныгъ».

«Зэкъошныгъэм» текIоныгъэр ешIэгъум къыщыдихыгъэу щытыгъэми, я 13-рэ чIыпIэм нахь лъагэу дэкIоен ылъэкIыщтыгъэп. Ащ пае къамыгъанэу тифутболистхэр дэгъоу ешIэнхэм пылъыгъэх. ХьакIэмэ якъэлапчъэ И. Кокоревыр, И. Жегулиныр, А. Натхъор, нэмыкIхэри дэуагъэх, ау «Митосым» икъэлэпчъэIутэу С. Ворониным шIокIынхэ алъэкIыгъэп. «Митосым» нахь зыкъиушIэжьи, тиухъумакIохэр ыгъэгумэкIхэу фежьагъ. Тифутболистхэр зэрэззэгурымыIуагъэхэр ыгъэфеди, А. Алексеевыр азыфагу къыдэкIи, хьагъэм Iэгуаор ридзагъ — 0:1. «Зэкъошныгъэр» ащ къыгъэубырсырыгъ. А. Натхъом ытыгъэ Iэгуаом И. Кокоревыр лъычъи, ухъумакIор ыгъэплъэхъугъ. Iэгуаор ащ къызэкIидзэжьи, къэлэпчъэIутым шъхьапыридзыгъ. А нэгъэупIэпIэгъум В. Лучиныр къэлэпчъэ нэкIым дауи, пчъагъэр 1:1 хъугъэ.

Ащ ыуж тифутболистхэр нахь чанэу ешIэщтхэу къытщыхъугъэми, «Митосыр» ары игуетныгъэ хэзыгъэхъуагъэр. Р. Смольскэр изакъоу тIогъогогъо тикъэлэпчъэIутэу В. Макоевым къекIугъ. Владислав лIыгъэ хэлъэу Р. Смольскэм къыпэгъокIызэ, Iэгуаор зэкIидзэжьэу зэрэтлъэгъурэм тигъэгушIуагъ. М. Емкъужъыр, А. Къонэр, А. Датхъужъыр, В. Лучиныр апэкIэ илъыщтыгъэх, ау ухъумакIохэм гумэкIыгъошхо къафахьыщтыгъэу тлъытэрэп. ХьакIэхэр нахь шъуамбгъоу, псынкIэу ешIагъэх.

Пресс-зэIукIэр

«Митосым» итренер шъхьаIэу Михаил Куприяновыр ЦСКА-м хэтэу Урысыем ичемпион хъугъагъэ. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, хьакIэмэ текIоныгъэр къыдахын фэягъэ, судья шъхьаIэм ипшъэрылъхэр зэригъэцэкIагъэхэм ыгъэрэзагъэп. Тистадион изытет ыгу рихьыгъ. «Зэкъошныгъэм» нахьыпэкIэ ешIэкIэ дахэ къызэригъэлъагъощтыгъэм къытегущыIагъ.

«Зэкъошныгъэм» итренер шъхьаIэу Шыумэфэ Рэмэзан опыт зиIэ тифутболистхэр жъажъэу ешIэхэу, икъоу акIуачIэ хамылъхьэу къыIуагъ. «Зэкъошныгъэр» нахьышIоу ешIэным фэшI нэмыкI футболистхэр командэм штэгъэнхэ фаеу тренер шъхьаIэм елъытэ.

ЗэIукIэгъумэ якIэуххэр

«Славянский» — «Биолог» — 0:0, «Мэщыкъу» — «Дагдизель» — 1:1, СКА — «Алания-Д» — 0:3, «Олимпия» — «Астрахань» — 1:1, «Волгарь» — «Энергия» — 0:1, «Таганрог» — «Ангушт» — 0:1, КТГ — «Черноморец» — 0:2.

ЧIыпIэу къыдахыгъэр

1. «Ангушт» — 69
2. «Черноморец» — 69
3. «Торпедо» — 63
4. «Астрахань» — 62
5. «Мэщыкъу» — 53
6. «Таганрог» — 51
7. «Алания-Д» — 49
8. «Дагдизель» — 48
9. «Митос» — 45
10. «Биолог» — 45
11. «Энергия» — 44
12. «Славянский» — 39
13. «Зэкъошныгъ» — 35
14. КТГ — 28
15. «Олимпия» — 24
16. «Волгарь» — 23
17. СКА — 6.

2012 — 2013-рэ илъэс ешIэгъур аухыгъ. Бэдзэогъу мазэм и 15-м ехъулIэу 2013 — 2014-рэ илъэс ешIэгъур аублэщт. «Ангушт» апэрэ купым зэрэхэхьагъэм фэшI тыфэгушIо. «Зэкъошныгъэм» иIофыгъохэм шъхьэихыгъэу татегущыIэщт.

Сурэтым итыр: **«Зэкъошныгъэр» «Митосым» дешIэ.**

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

ПшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
НЭПШIЭКЪУЙ Заур

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

ЗыщаушыхьатыгъэР:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4144
Индексхэр 52161 52162
Зак. 1748

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00